

udnyttes. Reduktionen af de aftalte kreditomkostninger sker efter den gældende afbetalingslov på den enkle måde, at de uforfaldne afdrag reduceres svarende til forholdet mellem kontantprisen og afbetalingsprisen. Hvis afbetalingsprisen ikke overstiger 3.000 kr., anses kontantprisen for at udgøre 9/10 af afbetalingsprisen, medmindre andet oplyses. Denne metode er blevet kritiseret dels for ikke at tage hensyn til kredittens længde eller til, at den relativt største del af kreditomkostningerne som regel vedrører den første del af kredittiden, dels for ikke at give sælgeren fuld dækning for de omkostninger, der vedrører stiftelsen af kreditten.

For at imødegå disse indvendinger foreslår udvalget en mere korrekt beregningsmåde, hvorefter kreditors tilgodehavende opgøres »således, at der fra den ubetalte del af fordringen trækkes den del af kreditomkostningerne, som angår den ubenyttede del af kredittiden«. Endvidere skal kreditor kunne kræve stiftelsesomkostningerne betalt uden afkortning, hvis de er særskilt opgjort i aftalen og ikke er urimelige (betænkningen s. 45, 50 og 80-82).

f) I lovudkastets kapitel III er medtaget de bestemmelser, som alene skal gælde for *køb med ejendomsforbehold*.

1°. Det har ligget uden for udvalgets opgave at tage stilling til, om det stadig stigende salg på kredit er ønskeligt. Derimod har udvalget søgt at udforme reglerne om køb på afbetaling på en sådan måde, at køb med ejendomsforbehold, der fortsat spiller en dominerende rolle, får et mere hensigtsmæssigt anvendelsesområde.

Dette er søgt opnået ad forskellige veje, jfr. betænkningen s. 42-44. Der har således i udvalget været enighed om, at køb med ejendomsforbehold er uegnet ved genstande af mindre værdi. Det foreslås derfor, at der kun kan tages ejendomsforbehold, hvis kreditkøbsprisen overstiger 500 kr.

Der har endvidere i udvalget været enighed om at foreslå, at forbudet i retsplejelovens § 509 imod, at der gøres udlæg i »aktiver....., der er nødvendige til opretholdelse af et beskedent hjem..... for skyldneren og hans husstand« – det såkaldte transbeneficium – skal omfatte også tilbagetagelse af genstande solgt med ejendomsforbehold.

Endelig har udvalget ment, at salg med ejendomsforbehold til forbrugere kun bør ske af genstande, der efter at være taget i brug bevarer deres værdi i et sådant omfang, at sælgerens krav på restkøbesummen – når der i øvrigt er præsteret en rimelig udbetaling og aftalt en passende afvikling af kontrakten – fuldt ud kan dækkes af værdien af den solgte ting. Udvalget foreslår derfor, at kredi-

tor, når en forbruger ikke betaler til tiden, skal søge sig fyldestgjort ved at tage det solgte tilbage. Flertallet stiller derudover forslag om, at såfremt det solgte er mindre værd end kreditors krav, kan han som hovedregel ikke kræve resten betalt af forbrugeren.

2°. Udvalget foreslår, at det nugældende *udbetalingskrav* ved salg med ejendomsforbehold oprettholdes for så vidt angår forbruger køb. Dog foreslås, at mindsteudbetalingen på 20 pct. skal beregnes af kontantprisen og ikke, som efter afbetalingsloven, af afbetalingsprisen. Dette indebærer en vis sænkning af udbetalingskravet, jfr. betænkningen s. 85-86. I afbetalingsloven findes en særlig regel om mindsteudbetaling ved køb af bøger, hvor det alene kræves, at udbetalingen skal svare til det største beløb, der efter aftalen forfalder inden for 1 måned. Udvalgets flertal går ind for, at denne særlige regel opretholdes, jfr. betænkningen s. 86-87.

For så vidt angår *erhvervsmaessige køb* foreslås det, at udbetalingskravet ophæves, bl. a. fordi effekten af kravet har været problematisk siden indførelsen af merværdiafgiften, idet køberen, hvis købet indgår i hans momsregnskab, kan få den betalte moms refunderet hos toldvæsenet, jfr. betænkningen s. 42-43 og 87.

3°. En undersøgelse foretaget af udvalget viser, at ejendomsforbeholdssælgere i et ikke helt ubetydeligt omfang tager det solgte tilbage ved *ulovlig selvtægt*, jfr. herved s. 44-45 i betænkningen samt betænkningens bilag 8. Ulovlig selvtægt er strafbar i henhold til straffelovens § 294, men er ifølge straffelovens § 305, stk. 2, undergivet privat påtale. Hvis almene hensyn kræver det, kan offentlig påtale dog finde sted efter statsadvokatens bestemmelse, jfr. den almindelige regel i retsplejelovens § 725, stk. 3. Efter udvalgets opfattelse er der behov for at udvide den eksisterende beskyttelse mod selvtægt. Udvalget foreslår derfor bl. a., at spørgsmålet om en ændring af politiets og anklagemyndighedens praksis vedrørende behandlingen af anmeldelser om selvtægt og om administrationen af reglen i retsplejelovens § 725, stk. 3, tages op til overvejelse, og at det indgår i overvejelserne at søge gennemført en registrering af anmeldelser om ulovlig selvtægt for på den måde at finde frem til sælgere, der mere systematisk gør sig skyldige i ulovlig selvtægt.

g) I lovudkastets kapitel IV er foreslået enkelte særregler vedrørende *kontokøb*, som ikke hidtil har været reguleret i lovgivningen. Kontokøb er en af de almindeligste former for kreditkøb og anvendes især af stormagasiner og benzinselskaber samt af særlige kontoorganisationer.